

Wisit Sasanatieng

Underfundig humor og stærke farver er vigtige ingredienser i den thailandske instruktør Wisit Sasanatiengs to første film, der begge sprudler af visuelt overskud

Thailand er flere gange inden for det seneste par år blevet udnævnt til en af de mest interessante filmnationer i Asien. I deres evige, næsten desperate søgen efter noget nyt og originalt har filmkritikerne det med at uddele den slags titler til højre og venstre. Men i Thailands tilfælde er der rent faktisk noget om snakken. Efter at Thailand filmisk set har været et regulært uland i mange år, har man på festivaler rundt om i verden – ikke mindst NatFilm Festivalen i Danmark – kunnet mærke et frisk pust fra en række unge og ofte meget forskellige instruktører, og nu har man indtrykket af et mangfoldigt filmmiljø i rivende udvikling. Senest har den thailandske regering, i et ambitiøst forsøg på at fastholde succesen, tilmed etableret en international filmfestival i Bangkok.

En af de mere interessante af de nye instruktører er Wisit Sasanatieng (f. 1964), der har skrevet manuskript til et par af kollegerens film, men indtil videre kun selv har to film på sit cv, *Tears of the Black Tiger* (*Fah talai jone*, 2000) og *Citizen Dog* (*Mah nakorn*, 2004), der var et af slagnumrene på dette års filmfestival i Bangkok.

The fastest gun in the East. Sasanatieng er kunstskeleuddannet, men har primært slået sine folder i reklamefilmverdenen, hvilket man næsten kan se ud af hans visuelt flamboyante debutfilm, der ikke minder om mange andre thailandske film og selvbevidst benytter sig af alle kendte og en del ukendte tekniske kneb for at fortælle

en ellers ganske konventionel historie om stor, ulykkelig kærlighed.

Tears of the Black Tiger, som havde sin internationale premiere på filmfestivalen i Cannes for fem år siden og siden har rejst verden rundt, er en spøjs og meget underholdende blanding af gammeldags western og kulørt melodrama. Den foregår i Thailand i en ikke nærmere defineret fortid og handler om den fattige Dum med tilnavnet Black Tiger og hans gengældte forelskelse i Rumpoey, datter af en lokal guvernør. Skæbnen er ikke de unge elskende nådig, og Dum, der i desperation har sluttet sig til en bande hærgende, plyndrende cowboys, må kæmpe med både politi og sine kammerater, da han finder ud af, at Rumpoey står for mod sin vilje at skulle giftes med en ung karriereofficer.

Alle den amerikanske westerns stereotyper og klichéer fremføres modigt af Sasanatieng. Men fordi *Tears of the Black Tiger* foregår i Thailand, får det velkendte ny klang, og det bidrager kun til morskaben, at instruktøren samtidig presser især karaktererne så langt ud, som det overhovedet er muligt. De onde er virkelig onde, når de skoggerler under deres tynde, markerede moustacher.

Tears of the Black Tiger er fuld af overraskende og energisk koreograferede skuddueller – Dum er simpelthen *the fastest gun in the East* – hvor blodet sprøjter, som var det Jackson Pollock, der stod foran et malerlærred. Men der bydes også på farvemættede, lyriske øjeblikke,

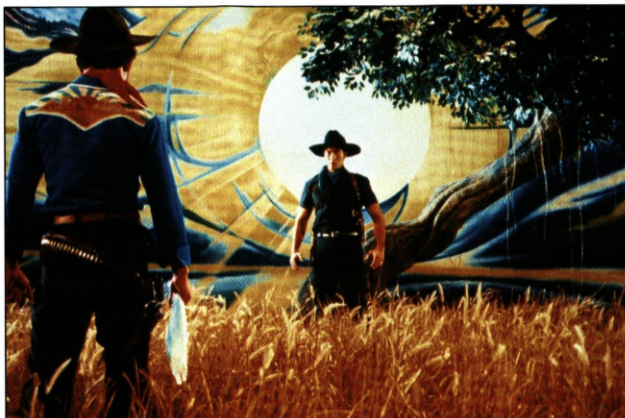
hvor den længselsfulde Rumpoeys smukke ansigt akkompagneres af smægtende kærlighedssange. Man får fornemmelsen af, at Sasanatieng trods alt er en stor romantiker.

Tidligere tiders thailandsk film har sat sit præg på Sasanatieng, og han har blandt andet ladet sig inspirere af de farveladeagtige og i dag uglesete thairefilm fra 60'erne og en form for populært folketeater, hvor publikums fantasi spiller en stor rolle. I sin brug af farver og kulisser og i sit kameraarbejde prøver den forfriskende respektløse filmskaber ikke på at skjule, at det er en film, man sidder og ser på: Efter et specielt imponerende skud fra Dum spørges der f.eks., om man nu også fik set det hele, hvorefter man får lov til at se skuddet igen, denne gang i *slow motion*. Og på et tidspunkt sidder Dum på en trægren og spiller mundharmonika med en skøn, tydeligvis malet solnedgang som baggrund.

Der er en næsten trier'sk insisteren på at fratage publikum alle illusioner for så at bygge dem op igen ved hjælp af karakterer og historie.

Pod haleløs. Samme visuelle overskud præger også Sasanatiengs anden spillefilm, den pastelfarvede *Citizen Dog*, selv om de to film ellers er så forskellige som dag og nat. *Citizen Dog* er en nutidig storbyfilm om en ung, nøgtern mand, Pods, jagt på en drøm og om, hvordan han finder den hos en ung pige, Jin, der dog drømmer om alt muligt andet. Det er ikke nogen nem situation for Pod, titlens 'borger hund', der kommer fra landet og forsøger at overleve i den forvirrende storby, Bangkok, hvor det regner med røde styrthjelme, og hans afdøde bedstemor giver gode råd i skikkelse af en gekko.

I modsætning til alle de andre

Tears of the Black Tiger (Fah talai jone, 2000)

indbyggere i Bangkok har Pod ikke nogen hale, hvilket til at begynde med er et stort problem og noget, han skammer sig gevaldigt over. Men så bliver Pod berømt, netop fordi han skiller sig ud. Det er pludselig højeste mode at være haleløs, og nu må han flygte fra skrigende fans.

Nej, *Citizen Dog* er ikke nogen almindelig film, og indimellem insisterer den lidt for meget på sin egen ualmindelighed. Men det er også en underfundig og ofte ret rørende *coming of age*-skildring med indbygget kærlighedskomedie, forklædt som fabel og samtidig en satire over det moderne, hektiske storbyliv, hvor alle render i hælene på hinanden i stedet for bare at være sig selv.

Citizen Dogs billedside er ikke lige så umiddelbart overvældende som *Tears of the Black Tigers* – hvilket vel også ville være forkert i denne trods alt mere 'hverdaglige' film. Men der bydes alligevel på tilpas mange af den opfindsomme instruktørs smågeniale, visuelle indfald – f.eks. den gigantiske bunke af plastikflasker, som Jin samler i et forsøg på at være miljøbevidst og redde verden, og som ses med storbyen som malerisk baggrund.

For at kunne få finansieret sit næste, meget ambitiøse og dyre projekt har Wisit Sasanatieng slået sig sammen med Luc Besson, der efterhånden er blevet en af Europas mægtigste producenter. *Namprix*, som filmen kommer til at hedde, lægger sig tilsyneladende fint i forlængelse af instruktørens to første film, idet han igen griber tilbage og bruger af den righoldige thailandske kulturarv for at fortælle sin historie.

Visuelt bliver *Namprix* utvivlsomt noget ud over det sædvanlige, og i et interview har Sasanatieng sagt, at filmen tager udgangspunkt i en "antik thai-legende og et meget traditionelt thai-billedsprog som de gamle vægmalerier. Vi vil animere dem, få dem til at bevæge sig. Det er ikke en episk fortælling, men den fortæller om vores rødder, vores kultur."

Christian Monggaard

Filmografi

- 2000 Fah talai jone/Tears of the Black Tiger
- 2004 Mah nakorn/Citizen Dog